

ROELOF JAN KOOPS

VELDGIDS PLANTENGALLEN

derde druk

2021

VELDGIDS PLANTENGALLEN

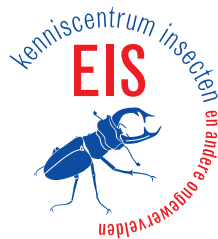
Opgedragen aan mijn vader,
Teun Koops

VELDGIDS PLANTENGALLEN

derde druk, 2021

ROELOF JAN KOOPS

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden

Veldgids plantengallen

Te citeren als

Koops, R.J. 2021. Veldgids plantengallen. Derde druk. – EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.

Tekst

Roelof Jan Koops

Fotografen

Roelof Jan Koops, Jojanneke Bijkerk, Teun Koops (†), Michael Chinery en Floris Grotenhuis (†)

Voorzijde

Rozenmosgalwesp *Diplolepis rosae*

Achterzijde

Beukengalmug *Mikiola fagi*

Vormgeving en opmaak

Roelof Jan Koops

Uitgave

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden

Postbus 9517, 2300 RA Leiden

071-7519314

eis@naturalis.nl

www.eis-nederland.nl

facebook.com/EIS.Kenniscentrum.Insecten

www.bestuivers.nl

ISBN

978-90-76261-20-1

© Roelof Jan Koops, IJhorst & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden (derde druk, 2021)

Op alle foto's en teksten in deze uitgave rust een auteursrecht. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd worden zonder de toestemming van de auteur. Indien u foto's wilt gebruiken voor publicaties of internet, kunt u contact met de auteur opnemen.

No part of this publication may be reproduced in any form without the permission of the author.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	6
Over deze veldgids en extra informatie	7
Plantengallen	8
Register	67

Voorwoord

‘*De natuur kent het grote geheim en glimlacht*’. (Victor Hugo, 1802-1885)

Dit citaat is zeker van toepassing op de wondere wereld van de gallen. Sinds Marcello Malpighi (1628-1694), die gezien wordt als de vader van de gallenstudie (Cecidologie), is er door vele bekende en minder bekende onderzoekers uitvoerig onderzoek gedaan naar het ontstaan van gallen en welke processen hierbij een rol spelen. We zijn in de tussenliggende tijd veel te weten gekomen, maar nog altijd is een aantal processen in het ontstaan van gallen omgeven door mysterie.

Het mysterie rondom het ontstaan van gallen, de fantastische kleurenrijkdom en hun prachtige vormen hebben mij ertoe bewogen om deze variatie vast te leggen op foto. Mijn digitale beeldbank groeide in enkele jaren uit tot zo’n 5000 afbeeldingen. Deze veldgids maakt de afbeeldingen voor mij en anderen beter toegankelijk.

De inhoudelijke totstandkoming van de definitieve versie van deze veldgids was niet mogelijk geweest zonder de hulp van diverse mensen. In het bijzonder wil ik Teun Koops, Jozanneke Bijkerk en Willem N. Ellis bedanken voor hun aanbevelingen en correcties op eerdere versies van deze veldgids. Kristianne, mijn vrouw, wil ik bedanken voor haar eindeloze geduld tijdens onze wandeltochten, wanneer ik voor de zoveelste keer wilde stoppen om foto’s te maken van gallen. Ook wil ik hier mijn oud-collega en vriend Sijtse Jan Roeters bedanken voor zijn uitleg over het programma waarin deze publicatie vervaardigd is. Mijn voormalig werkgever (Eelerwoude) wil ik bedanken voor het faciliteren van het computergebruik en de programma’s. EIS Kenniscentrum Insecten wil ik graag bedanken voor het mogelijk maken van de derde druk.

Deze veldgids helpt u met het op naam brengen van de door u gevonden plantengallen. Met deze bijdrage aan de Cecidologie (gallenleer) hoop ik het onderzoek naar gallen de verspreiding daarvan in Nederland (en daarbuiten) te stimuleren. Er wordt nog relatief weinig gekeken naar gallen, dus er valt nog veel te ontdekken!

Fotoverantwoording

De meeste foto’s zijn afkomstig uit de foto-database van mijzelf. Voor enkele foto’s ben ik afhankelijk geweest van anderen. Hen wil ik hier bedanken: **Teun Koops** voor het beschikbaar stellen van zijn natuurfoto-database, waaruit ik de volgende foto’s heb opgenomen: *Cecidophyopsis ribis* (p.47), *Puccinia phragmites* (p. 52), *Ustilago maydis* (p. 66). **Jozanneke Bijkerk** leverde de volgende foto’s aan: *Aceria cephalonea* (p. 8), *Pediaspis aceris* (p. 9), *Anisostephus betulinus* (p. 13), *Zygiobia carpini* (p. 16), *Dryocosmus kuriphylus* (p. 16), *Andricus quercusradicis* (p. 37) en *Contarinia craccae* (p. 66). **Grada Menting** voor het beschikbaar stellen van de foto *Andricus quercusramuli* (p. 43) die door Floris Grotenhuis gemaakt is in Oostkapelle in 2008. **Michael Chinery** stelde de foto van *Contarinia tiliarum* (p. 60) beschikbaar.

Inleiding

Gallen zijn vergroeiingen van plantenweefsel, veroorzaakt door een ander organisme. Dit kunnen galwespen, galmuggen, galmijten, maar ook bacteriën, schimmels en andere veroorzakers zijn. De omvang en structuur van gallen is zeer divers. Ze variëren in grootte van kleine knobbeltjes en harige plekken tot grote zwellingen. Daarnaast zijn gallen ook erg kleurrijk. De studie die zich bezighoudt met gallen wordt Cecidologie (gallenleer) genoemd. Een gallendeskundige heet een cecidoloog.

Nauwe langdurige samenwerking van veroorzaker en gastheer

Alle gallen zijn het resultaat van een langdurig evolutionair proces rond biochemische interactie tussen de veroorzaker en de gastheer (de plant). De plant wordt na het contact met de veroorzaker gestimuleerd om plantenweefsel aan te maken. Dit weefsel wordt door de veroorzaker gebruikt als voedsel en biedt daarnaast bescherming tegen vijanden. Om een gal te vormen moeten de geïnfecteerde cellen nog jong zijn. Op die manier kan de veroorzaker andere eigenschappen meegeven aan de cel, zodat verschillend plantenweefsel met verschillende structuren gevormd kan worden (binnengal, buitengal etc.). Galveroorzakers zijn parasieten. De gastheer heeft dus geen voordeel bij een galaantasting.

Gastheerwisseling en generatiewisseling

Iedere veroorzaker is gebonden aan een plant of enkele nauw daaraan verwante soorten. Zo komen op zomereik en wintereik veelal dezelfde soorten galwespen voor. De meeste galwespen op eik hebben twee generaties per jaar. Een seksuele generatie en een aseksuele generatie. Beide generaties veroorzaken anders uitzijnde gallen op (overwegend) andere plantendelen. Soms komt het voor dat de seksuele generatie op een andere gastheer een gal veroorzaakt dan de aseksuele generatie. Dit noemen we gastheerwisseling. Zo worden in de mannelijke katjes van moseik (*Quercus cerris*) in het voorjaar gallen veroorzaakt door de seksuele generatie van de egelgalwesp (*Andricus grossulariae* (p. 36)). De aseksuele generatie veroorzaakt in het najaar op zomereik de egelvormige gal in het napje van de eikel (p. 42).

Gallengemeenschappen

Naast de relatie galmaker en gastheer, is er ook een relatie tussen de galmaker en een groot aantal andere niet-galverwekkende organismen. Zo prederen gespecialiseerde sluipwespen de larven van galveroorzakers. Ook zijn er insecten die gebruik maken van een verlaten gal of zelf een gat boren in het gallenweefsel om zich daar vervolgens te verschuilen voor vijanden of zich te voeden met het aangemaakte gallenweefsel. En natuurlijk trekken al deze insecten weer vogels aan zoals spechten en mezen. We kunnen hier dan ook spreken van een 'gallengemeenschap'.

Gallen leveren een belangrijke bijdrage aan de biodiversiteit in Nederland. De gallenbiodiversiteit wordt steeds groter doordat nieuwe soorten geïntroduceerd worden of op eigen houtje Nederland bereiken door klimaatverandering. Hopelijk wordt deze veldgids over een paar jaar volledig herzien door de komst van nog meer nieuwe soorten.

Over deze veldgids en extra informatie

In deze veldgids vindt u een overzicht van de meest algemeen voorkomende gallen die in Nederland op wilde planten worden aangetroffen, maar ook een paar zeer zeldzame. Op voorhand moet gezegd worden dat deze publicatie geen volledig beeld geeft van alle Nederlandse gallen. Er worden slechts 236 gallen afgebeeld terwijl er zeker meer dan 1000 verschillende gallen in Nederland waargenomen kunnen worden. Deze veldgids is een handig middel om de meest algemene gallen in het veld te herkennen en op naam te brengen.

De gallen in deze uitgave zijn gerubriceerd op de Latijnse naam van de gastheer (de plant). Als u de Latijnse naam van de plant niet kent, dan kunt u de Nederlandse naam in de index achterin opzoeken. Vervolgens staan de gallen per orgaan van de gastheer (tak, blad, knop) weergegeven.

In deze publicatie worden verder geen diepgaande achtergronden van gallen besproken, maar blijft de beschrijving beperkt tot de naam van de gastheer, de veroorzaker (galvormer) en iets over de herkenning. Bij iedere gal wordt met een paginanummering (bijv. DvL 75) verwezen naar het Gallenboek van Docters van Leeuwen (4^e druk, 2009), uitgegeven door de KNNV. Op die manier kunt u snel en eenvoudig een uitgebreidere beschrijving van de gal terugvinden.

In deze uitgave is per soort een tijdbalk met de maanden van het jaar weergegeven, waarin staat aangegeven wanneer een gal aangetroffen kan worden. Soms is dit jaarrond (vooral bij houtige gallen). Soms ook heel kort (bijv. meeldraadgallen op eik).

Referenties

Docters van Leeuwen, W.M., bewerkt door J.C. Roskam, 2009, Gallenboek, Overzicht van door dieren en planten veroorzaakte Nederlandse gallen, KNNV-uitgeverij, Utrecht.

Redfern, M., P. Shirley (M. Bloxham illustrations) British Plant Galls, 2011, Field studies, 10, second edition.

Redfern, M., 2011, Plant Galls, The New Naturalist Library, Collins, London.

Roskam, J.C., 2019, Plant Galls of Europe, KNNV-Uitgeverij, Utrecht.

Termorshuizen A.J. & C.A. Swerts, 2011 Roesten, Roesten van Nederland, eigen uitgave.

Verder wil ik u wijzen op de volgende sites:

www.bladmineerders.nl Een zeer degelijke, wetenschappelijk onderbouwde website met veel literatuurverwijzingen over bladmineerders en gallen.

www.plantengallen.com Hier is meer achtergrondinformatie over gallen en de veroorzakers te vinden. Hier kunt u zich tevens aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van de Nederlandse plantengallenwerkgroep.

www.galleninnederland.nl Een overzichtelijke fotosite, gemaakt door Floris Grotenhuis.

www.waarneming.nl Hier kan men flora- en faunawaarnemingen invoeren. Er is tevens een forum met een sub-board over gallen en mijnen. Daar kan je onzekerheden ook ter determinatie voorleggen.

Gastheer: ***Acer campestre***
Spaanse aak

Galmaker: ***Aceria macrochela***
Spaanse aakknobbelmijt

Opmerking: Kleine bobbeltjes aan de bovenzijde van het blad. De gallen bevinden zich in de hoeken van de nerven. DvL 73.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Acer campestre***
Veldesdoorn

Galmaker: ***Aceria myriadeum***
-

Opmerking: Verspreid over het blad staande knobbeltjes. Bij sterke aantasting kan het blad misvormd raken. De gallen komen over het gehele bladoppervlak voor. DvL 73.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Acer pseudoplatanus***
Gewone esdoorn

Galmaker: ***Aceria cephalonea***
Esdoornknobbelmijt

Opmerking: Soortgelijke gal als voorgaande. Opening van de gal zit aan de onderzijde van het blad. Lastig te onderscheiden van de Esdoornhoornmijt (*A. macrorhyncha*) DvL 75.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Acer pseudoplatanus***
Gewone esdoorn

Galmaker: ***Aceria pseudoplatani***
Gewone esdoornmijt

Opmerking: Viltige beharing aan de onderzijde van het blad. Eerst wit, later bruin (zie inzet). DvL 76.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Acer pseudoplatanus***
Gewone esdoorn

Galmaker: ***Dasineura irregularis***
Esdoornbladplooielmug

Opmerking: Naar boven gekroesd of gebogen. Soms roodaanlopend. DvL 75.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Acer pseudoplatanus***
Gewone esdoorn

Galmaker: ***Pediaspis aceris***
Esdoorngalwesp

Opmerking: Bes-achtige bolletjes aan de onderzijde van het blad. Dit is de ♀♂ generatie. De ♀♀ generatie maakt gallen op de wortels. Algemeen in Zuid-Limburg. Gallen in juni. DvL 75.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Achillea millefolium***
Duizendblad

Galmaker: ***Rhopalomyia millefolii***
Duizendbladgalmug

Opmerking: Knobbelvormige verdikking in de oksel van bladeren en op wortelvoet, welke bij rijpheid openvouwen. DvL 76.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Achillea millefolium***
Duizendblad

Galmaker: ***Oxyna flavipennis***
Duizendbladboorvlieg

Opmerking: Verdikking van de wortelaanzet/wortel. Waarschijnlijk vrij algemeen, maar wordt door verborgen plek weinig waargenomen. DvL 76.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Achillea ptarmica***
Wilde bertram

Galmaker: ***Rhopalomyia ptarmicae***
Wilde bertramgalmug

Opmerking: Topbladeren samengevouden om een sponsachtige gal. DvL 77.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Adoxa moschatellina***
Muskuskruid

Galmaker: ***Puccinia albescens***
Macrocyclische muskuskruidroest

Opmerking: Zwarte roestvlekjes verspreid over de plant. Niet zeldzaam, maar gast-heer wel, daarom weinig gezien. Vroege voorjaar. DvL 78.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Aegopodium podagraria***
Zevenblad

Galmaker: ***Puccinia aegopodii***
Zevenbladroest

Opmerking: Roestvlekjes op het blad zonder een bruin sporenpoeder. Vroege voorjaar. Er komen verschillende roesten en schimmels op zevenblad voor, die door elkaar te halen zijn. DvL 78.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Alnus glutinosa***
Zwarte els

Galmaker: ***Eriophyes laevis***
Elzenwratmijt

Opmerking: Knobbelvormige gallen. De gallen staan willekeurig verspreid over de bovenzijde van het blad. DvL 83.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Alnus glutinosa***
Zwarte els

Galmaker: ***Eriophyes inangulis***
Elzennerhoekmijt

Opmerking: De gallen bevinden zich in de hoeken waar zijnerf en middennerf elkaar raken. DvL 83.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Alnus glutinosa***
Zwarte els

Galmaker: ***Dasineura tortilis***
Witte elzenbladgalmug

Opmerking: Gedraaid blad. Binnenin leeft een wit-rose galmuglarve. Een gelijksoortige gal wordt gemaakt door *Jaapiella clethrophila* (Gele elzenbladgalmug). Hierbij is de kleur van de larven geel met rode uit-

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Alnus glutinosa***
Zwarte els

Galmaker: ***Taphrina tosquetii***
Elzenblaasschimmel

Opmerking: Bladeren vormen grote blazen. Soms is het gehele blad in de gal opgenomen. DvL 83.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Alnus glutinosa***
Zwarte els

Galmaker: ***Taphrina alni***
Elzenvlag

Opmerking: Tongvormig uitgroei uit de vrouwelijke katjes. De gallen kleuren soms sterk rood zoals hiernaast. Ook in de winter zijn de elzenvlaggen nog te zien. Ze zijn dan bruin (inzet). DvL 82.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Alnus glutinosa***
Zwarte els

Galmaker: ***Acalitus brevitarsus***
Elzenviltmijt

Opmerking: Op de onderzijde van het blad vind je deze witte, later bruine, korrelige viltplekken. Aan de bovenzijde van het blad zijn lichtgroene vlekken zichtbaar (inzet).
DvL 83.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Artemisia vulgaris***
Bijvoet

Galmaker: ***Cryptosiphum artemisiae***
Gewone bijvoetluis

Opmerking: Bladeren naar beneden toe gebogen en teruggekrult. Vaak rood kleurend. DvL 91.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Artemisia vulgaris***
Bijvoet

Galmaker: ***Rhopalomyia foliorum***
Bijvoetbladgalmug

Opmerking: Plaatselijke verdikking van de nerven. DvL 91.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Atriplex spec.***
Melde

Galmaker: ***Hayhurstia atriplicis***
Meldeluis

Opmerking: Omkrulling en vouwing van de bladeren. Algemeen voorkomend.
DvL 93.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Anisostephus betulinus***
Berkenbladblaargalmug

Opmerking: Lensvormige gallen van ongeveer een cm breed (soms met elkaar vergroeid). DvL 97.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Cecidophyopsis betulae***
Berkenbladknobbelmijt

Opmerking: Kleine pukkelvormige gallen, die zowel naar de boven- als de onderzijde van het bald uitstulpen. DvL 97.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Eriophyes leionotus***
Groene berkenbladnerfmijt

Opmerking: De gallen bevinden zich in de hoeken van de nerven. DvL 98.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Massalongia ruber***
Berkenbladnerfgalmug

Opmerking: Verdikking van de hoofdnerf (soms ook sterke zijnerven), vaak rood aangelopen. Komt ook voor op *B. pendula* (ruwe berk). DvL 97.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Resseliella betulicola***
Berkenbladplooigalmug

Opmerking: Jonge bladeren blijven
samengevouwen en soms rood aanlopen.
Komt ook voor op *B. pendula* (ruwe berk).
DvL 97.

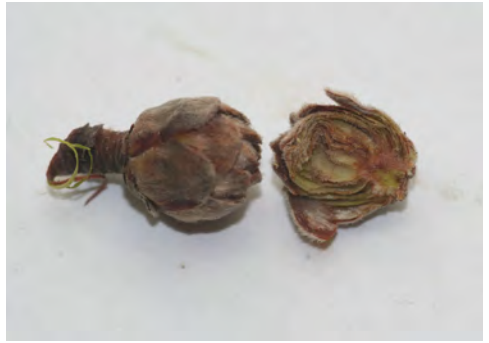

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Acalitus calycophthirus***
Berkenknopmijt

Opmerking: Galmijt in knoppen van
berk. Knoppen zijn verdikt en blijven geslo-
ten. Behaard. Komt ook voor op *B. pendula*
(ruwe berk). DvL 96.

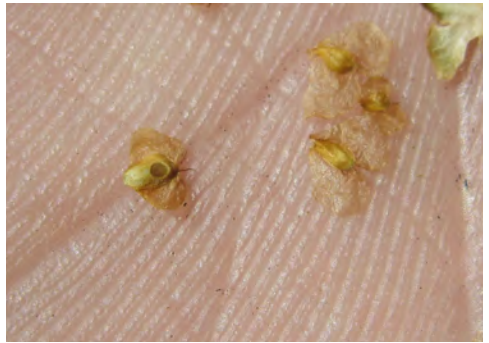

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Semudobia betulae***
Gewone berkenzaadgalmug

Opmerking: Vruchten zijn voorzien van
een 'galvenster' ronde vlek. Komt ook voor
op *B. pendula* (ruwe berk). DvL 98.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Betula pubescens***
Zachte berk

Galmaker: ***Semudobia tarda***
Late berkenzaadgalmug

Opmerking: Vergeleken met de voor-
gaande gal zijn de vruchtvleugels geredu-
ceerd. Geen galvenster. Komt ook voor op
B. pendula (ruwe berk). DvL 98.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Calluna vulgaris***
Struikheide

Galmaker: ***Aceria exigua***
Struikheidemijt

Opmerking: Dicht opeengedrongen takjes en blaadjes meestal in de top van de struik. Rood aangelopen. DvL 103.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Capsella bursa-pastoris***
Herderstasje

Galmaker: ***Albugo candida***
Witte roest

Opmerking: Misvormde (bochtige) stengel die voorzien is van een wittige aanslag. DvL 104.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Carpinus betulus***
Haagbeuk

Galmaker: ***Aculops macrotrichus***
Haagbeukkromnerfmijt

Opmerking: Het blad is langs de zijnerfven zigzaggend geplooid. DvL 107.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Carpinus betulus***
Haagbeuk

Galmaker: ***Aceria tenella***
Haagbeuknerfhoekmijt

Opmerking: Verdikking tussen hoofden zijnerfven. Gallen hebben aan de onderzijde van het blad een harige opening. DvL 107.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Carpinus betulus***
Haagbeuk

Galmaker: ***Zygiobia carpini***
Haagbeuknerfgalmug

Opmerking: De hoofdnerf en de aanzet
naar de zijnerf zijn gezwellen. DvL 106.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Castanea sativa***
Tamme kastanje

Galmaker: ***Dryocosmus kuriphylus***
Tamme-kastanjegalwesp

Opmerking: Meestal grote verdikkingen
in nerven, vaak ook delen van het blad.
Regelmatig meerdere gallen op één blad.
Jonge twijgen kunnen ook gallen hebben en
zijn dus ook vaak in de winter zichtbaar.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Cirsium arvense***
Akkerdistel

Galmaker: ***Urophora cardui***
Distelgalboorvlieg

Opmerking: Ronde tot ovaalvormige
harde gallen in de (zij)stengels. Algemeen.
DvL 113.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Cornus sanguinea***
Rode Kornoelje

Galmaker: ***Craneiobia corni***
Kornoeljegalmug

Opmerking: Gallen veelal aan de basis
van het blad of de hoofdnerf. Aan beide zij-
den van het blad uitstekend. Zeer zeldzaam
Mogelijk relatie met kalkrijke bodems.
DvL 116.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Corylus avellana***
Hazelaar

Galmaker: ***Phytoptus avellanae***
Hazelaarrondknopmijt

Opmerking: Gezwollen en gesloten
bladknop. Algemeen voorkomend. Kan ook
gallen vormen op boomhazelaar (*Corylus
colurna*). DvL 117.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Corylus avellana***
Hazelaar

Galmaker: ***Phyllocoptruta coryli***
Hazelaarkatjesmijt

Opmerking: Plaatselijke opzwellung van
de mannelijke katjes. Algemeen. Verwarring
mogelijk met gal van de galmug *Contarinia
coryli*. DvL 117.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Crataegus monogyna***
Eenstijlige meidoorn

Galmaker: ***Dasineura crataegi***
Meidoornrozetgalmug

Opmerking: In de uiteinde van de
takken vormen de bladeren 'propfen'. Het
bladoppervlak heeft hier stekels. Algemeen.
DvL 118.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

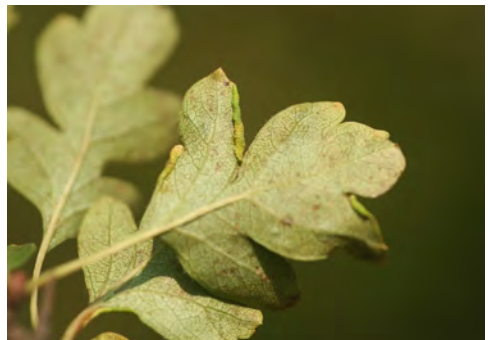

Gastheer: ***Crataegus monogyna***
Eenstijlige meidoorn

Galmaker: ***Phyllocoptes goniothorax***
Meidoornviltmijt

Opmerking: Bladranden naar beneden
toe opgerold. Algemeen. DvL 118.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Crataegus monogyna***
Meidoorn

Galmaker: ***Gymnosporangium spec.***
Roest spec.

Opmerking: Op vruchten, scheuten of bladeren. Inzet laat een detail zien van de roest. Gevormd door *G. clavariiforme* of *G. confusum*. Algemeen. DvL 118.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Cytisus scoparius***
Brem

Galmaker: ***Asphondylia sarothamni***
Schimmelende bremgalmug

Opmerking: Voorjaargeneratie. Gezwollen okselknoppen die gesloten blijven. DvL 123.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Cytisus scoparius***
Brem

Galmaker: ***Asphondylia sarothamni***
Schimmelende bremgalmug

Opmerking: Zomergeneratie. Opgezwollen delen aan de basis van de peulen. De gezwollen delen blijven tot september groen. DvL 123.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Cytisus scoparius***
Brem

Galmaker: ***Aceria genistae***
Brembolletjesmijt

Opmerking: Zijknoppen veranderen in een rommelige massa blaadjes. DvL 123.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Dactyllis glomerata***
Kropaar

Galmaker: ***Aceria tenuis***
Gewone grasaarmijt

Opmerking: Misvormde aartjes met vaak blauw-grijs verkleurde draaiingen. Ook op andere grassoorten. DvL 124.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug **Sept** Okt Nov Dec

Gastheer: ***Daucus carota***
Peen

Galmaker: ***Kiefferia pericarpicola***
Scheerlingzaadgalmug

Opmerking: In het scherm zitten sterk verdikte vruchtgallen, vaak rood en boven scherm uitstekend. De soort wordt ook op andere schermbloemigen gevonden. DvL 125.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun **Jul** Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Dryopteris dilatata***
Brede stekelvaren

Galmaker: ***Chirosia betuleti***
Gewone bloemvlieg

Opmerking: De top van het varenblad is opgekruld of heeft een rozet gevormd. Komt ook voor op wijfjesvaren (*Dryopteris felix-femina*). DvL 71.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Euonymus europaeus***
Wilde kardinaalsmuts

Galmaker: ***Stenacis euonymi***
Kardinaalsmutsmijt

Opmerking: Stijve bladrandrolling naar bovenzijde van het blad. In NL zeldzaam. Grondsoort (kalk) mogelijk bepalend in het voorkomen van deze soort. DvL 307.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Eupatorium cannabinum***
Koninginnekruid

Galmaker: ***Adaina microdactyla***
Koninginnekruidvedermot

Opmerking: Plaatselijke opzwellung van de strengel. Meestal waar twee zijstengels bij elkaar komen. Vaak pas herkenbaar na uitvliegen. Algemeen. DvL 131.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Euphorbia cyparissias***
Cipreswolfsmelk

Galmaker: ***Spurgia euphorbiae***
Wolfsmelkrozetgalmug

Opmerking: Verkorte internodien van de stengel, waardoor bladeren dicht opeen komen te zitten en een soort knop vormen. DvL 131.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Fagus sylvatica***
Beuk

Galmaker: ***Acalitus stenaspis***
Beukenbladrolmijt

Opmerking: Bladranden zeer strak naar boven opgerold. Algemeen. DvL 135.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Fagus sylvatica***
Beuk

Galmaker: ***Aceria nervisequa***
Beukenbladviltmijt

Opmerking: Viltplekken op de onderzijde van het blad die eerst wit zijn en later in het jaar bruin verkleuren. Kan op bovenzijde blad soms viltige/behaarde zijnerven veroorzaken. DvL 135.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Fagus sylvatica***
Beuk

Galmaker: ***Hartigiola annulipes***
Beukenhaargalmug

Opmerking: Harige, cilindrische gal-
len op de bovenzijde van het blad. 2-3 mm
hoog. Jonge gal is puistvormig (links op
foto). DvL 134.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Fagus sylvatica***
Beuk

Galmaker: ***Mikiola fagi***
Beukengalmug

Opmerking: Ei-vormige gal-
len met een spitse punt op de bladeren. De gal is eerst
groen en kan later verkleuren naar rood.
DvL 134.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Filipendula ulmaria***
Moerasspirea

Galmaker: ***Dasineura ulmaria***
Moerasspireabladvogelmug

Opmerking: Tot 2 mm hoge zwellingen
op de hoofd- en zijnerf. DvL 137.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Fraxinus excelsior***
Gewone es

Galmaker: ***Dasineura fraxini***
Essenbladnervgalmug

Opmerking: Hoofdnerf is verdikt, soms
rood aanlopend. Gal bevat oranjegele mug-
genlarven. DvL 140.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Fraxinus excelsior***
Gewone es

Galmaker: ***Psyllopsis fraxini***
Essenbladvlo

Opmerking: Blad gekruld en verdikt en heeft meestal een rode dooradering. Er is geen onderscheid te maken tussen deze soort en *P. discrepans* en *P. distinguenda*.
DvL 140/141.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Fraxinus excelsior***
Gewone es

Galmaker: ***Aceria fraxinivora***
Essenbloesemmijt

Opmerking: Bloemkoolachtige woekering in de bloeiwijzen. Gal komt ook voor op pluim-es (*F. ornus*). Goed te zien in de winterperiode als er geen blad aan de bomen zit. DvL 139.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Galium aperine***
Kleefkruid

Galmaker: ***Cecidophyes galii***
Walstrobladmijt

Opmerking: Bladeren zijn naar boven of benedenwaards gerold. Plant maakt een ziekelijke indruk. Mogelijk ook veroorzaakt door *C. rouhollahi*. Algemeen. DvL 144.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Galium aparine***
Kleefkruid

Galmaker: ***Aculus anthobius***
Walstrosponsjesmijt

Opmerking: Stengeltop en bloeiwijzen vervormd, internodiën lijken verkort, waardoor bladeren en bloemen dicht op elkaar zitten. Geen harde kern. DvL 307.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Galium palustre***
Moeraswalstro

Galmaker: ***Dasineura hygrophila***
Moeraswalstrogalmug

Opmerking: Knopvormige, vlezige gal in de top van stengels of bloeiwijzen. DvL 142.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Galium verum***
Geel walstro

Galmaker: ***Geocrypta galii***
Walstrostengelgalmug

Opmerking: Sponsachtige gallen op de stengel van de plant. Soms rood aanlopend. Komt ook voor op glad walstro (*G. mollugo*) DvL 143.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Glechoma hederacea***
Hondsdrif

Galmaker: ***Puccinia glechomatis***
Hondsdrifroest

Opmerking: Puntvormige verzinking in het blad. Aan de onderzijde zijn bij rijpheid roestkleurige telia te vinden (zie inzet). DvL 147.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Glechoma hederacea***
Hondsdrif

Galmaker: ***Liposthenes glechomae***
Hondsdrifbesjesgalmug

Opmerking: De bladstengel en het blad zijn opgenomen in de gal. De gal is harig en vaak rood verkleurd. DvL 147.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Glechoma hederacea***
Hondsdrاف

Galmaker: ***Rondaniola bursaria***
Hondsdrافbeursjesgalmug

Opmerking: Cilindrische gal van 1-3mm hoog. Bij rijpheid valt de gal af en laat een cirkelrond gaatje achter. DvL 147.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Gleditsia triacanthos***
Christusdoorn

Galmaker: ***Dasineura gleditchiae***
Gleditsiabladgalmug

Opmerking: Beide bladhelften naar elkaar toegebogen. Vaak een uitvlieg gat te zien. Larven oranje. DvL 147.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Hieracium pilosellae***
Muizenoor

Galmaker: ***Aulacidea pilosellae***
Muizenootjesbladgalwesp

Opmerking: Verdikking van de hoofdnerf. Onopvallend en niet veel voorkomend. DvL 151.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Hieracium spec.***
Diverse havikskruiden

Galmaker: ***Aulacidea hieracii***
Havikskruidgalwesp

Opmerking: Knotsvormige gal is in een groot aantal havikskruiden te vinden, waarbij de (bloei) stengel over korte afstand verdikt is. Op plekken waar niet gemaaid wordt ook in de winter te zien. DvL 151.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Hieracium laevigatum***
Stijf havikskruid

Galmaker: ***Noeeta pupillata***
Havikskruidboorvlieg

Opmerking: Bloemhoofdjes blijven gesloten (rechts) en zijn opgezwollen. Binnenin leven witte maden en zwarte puparia (inzet). In NL ook op schermhavikskruid (*H. umbellatum*). DvL 150.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Hippophae rhamnoides***
Duindoorn

Galmaker: ***Aceria hippophaena***
Duindoornmijt

Opmerking: Zakvormige uitzakkingen van het blad van duindoorn. Bladhoudende struik, dus jaarrond te zien. DvL 152.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Hypericum perforatum***
Sint Janskruid

Galmaker: ***Contarinia hyperici***
Springende hertshooigalmug

Opmerking: Bloemknoppen gesloten en licht gezwollen. Binnenin zitten witte galmuglarven. Is te verwarren met *Dasineura serotina* (Witte hertshooigalmug), waarvan de larven niet kunnen springen. DvL 155.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Hypochaeris radicata***
Biggenkruid

Galmaker: ***Phanacis hypochoeridis***
Biggenkruidgalwesp

Opmerking: Plaatselijke verdikking van de stengel over 1-4 cm lengte. Jaarrond te zien. In winter verhout en bruin. DvL 155.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Juglans regia***
Walnoot

Galmaker: ***Aceria erinea***
Okkernootviltmijt

Opmerking: Opwaardse bollingen van het blad, welke aan de onderzijde open zijn.
DvL 158.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Juncus spec.***
Rus

Galmaker: ***Livia junci***
Russenbladvlo

Opmerking: Heksenbezemachtige vergroeiingen in de top van de bloeiwijze.
DvL 158.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Juniperus communis***
Jeneverbes

Galmaker: ***Gymnosporangium clavariiforme***
Meidoorn-Jeneverbesroest

Opmerking: Telia van deze roest bevinden zich op spoelvormig, aangezwollen delen van de Jeneverbes takken. Verhuist naar meidoorn (p 18) DvL errata p 159.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Juniperus communis***
Jeneverbes

Galmaker: ***Oligotrophus juniperinus***
Rode jeneverbesgalmug

Opmerking: Gal voornamelijk aan einde van korte takjes. Het lijkt een verdikte eindknop. Binnenin leven oranje galmuglarven.
DvL 159.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Lathyrus pratensis***
Veldlathyrus

Galmaker: ***Dasineura lathyricola***
Lathyrustopgalmug

Opmerking: Blaadjes zijn naar elkaar toe gevouwen en iets verkleurd (soms geheel rood). DvL 162.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Ligustrum vulgare***
Wilde liguster

Galmaker: ***Placochela nigripes***
Ligustergalmug

Opmerking: Bloemknoppen zijn gezwollen en blijven gesloten. Binnenin leven gele galmuglarven. Oude naam *P. ligustri*. DvL 164.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Linaria vulgaris***
Vlasbekje

Galmaker: ***Diodaulus linariae***
Vlasbekgalmug

Opmerking: Bovenste bladeren zijn door verkorte internodiën samengevouwen. Binnenin zijn witte galmuglarven aanwezig. DvL 165.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Linaria vulgaris***
Vlasbekje

Galmaker: ***Rhinusa antirrhini***
Leeuwenbeksnuitkever

Opmerking: Bloem blijft gesloten en is opgezwollen. Binnenin leven kevers (larven) (inzet). DvL 165.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Lotus corniculatus***
Gewone rolklaver

Galmaker: ***Contarinia loti***
Springende
rolklaverbloemgalmug

Opmerking: Verdikte, gesloten
blijvende bloemknoppen. Vaak met rood
aangelopen basis. DvL 169.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Malus sylvestris***
Appel

Galmaker: ***Dasineura mali***
Appelbladgalmug

Opmerking: Bladeren zijn vanaf de
zijden naar boven toe gerold. DvL 172.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Malva spec.***
Kaasjeskruid

Galmaker: ***Puccinia malvacearum***
Kaasjeskruidroest

Opmerking: Op de bladeren ontstaan
'kussentjes' van telia welke 1-2 mm groot
zijn. DvL 173.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Mentha aquatica***
Watermunt

Galmaker: ***Puccinia menthae***
Muntroest

Opmerking: Op de onderzijde van de
bladeren en op stengels ontstaan kleine,
ronde opzwellingen. DvL 176.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Mentha aquatica***
Watermunt

Galmaker: ***Aceria megacera***
Watermuntbloesemijt

Opmerking: Sterk behaarde bladeren en bloemen (veelal in de top van de stengel).
DvL 176.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Origanum vulgare***
Wilde marjolein

Galmaker: ***Aceria labiatiflorae***
Marjoleinmijt

Opmerking: Sterke beharing van (top) bladeren en bloemen. DvL 180.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Papaver spec***
Klaproos

Galmaker: ***Aylax papaveris***
Blauwmaanzaadgalwesp

Opmerking: Vruchten zijn abnormaal verdikt (links). Binnenin leven vele witte larven. DvL 181.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Persicaria amphibia***
Veenwortel

Galmaker: ***Wachtliella persicariae***
Veenwortelgalmug

Opmerking: Oprolling van het blad, waarbij het blad vaak rood verkleurt. Ook op perzikkruid. Bij uitrollen breekt het blad.
DvL 182.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Persicaria hydropiper***
Waterpeper

Galmaker: ***Sphacelotheca hydro-
piperis***
Waterpeperbrand

Opmerking: Zwarte verkleuring van de bloemonderdelen. Deze brandgallen veroorzaken een zeer beperkte gal. Latsig te onderscheiden van andere soorten. DvL 182.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Phragmites australis***
Riet

Galmaker: ***Lipara lucens***
Sigaargalvlieg

Opmerking: Bladscheden zijn sterk verdikt over een lengte van ongeveer 15 cm. Ook in de winter goed te zien, veelal vlak boven de grond. DvL 185.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Phragmites australis***
Riet

Galmaker: ***Steneotarsonemus
phragmitidis***
Rietloopmijt

Opmerking: De internodiën van de halm zijn verkort en bladeren zijn gezwollen en in de lengte overdwers opgerold, gepluimd en gedraaid. DvL 186.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Picea abies***
Fijnspar

Galmaker: ***Sacciphantes abietis***
Sparappelgalluis

Opmerking: Gal ziet er uit als een ananas en bevindt zich aan de basis van jonge spruiten. Verwarring met meerdere gelijkende soorten is mogelijk waaronder *S. viridis*. DvL 187.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Pinus sylvestris***
Grove den

Galmaker: ***Retinia resinella***
Harsbuijvlinder

Opmerking: Het 'harsmanneltje'.
Het betreft een eenzijdige spoelvormige
zwellung. DvL 191.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Populus nigra***
Zwarte populier

Galmaker: ***Pemphigus spec.***
Zwarte populierenbladluis

Opmerking: Bultvormige vergroeiing
boven op het blad, met een opening aan de
onderzijde. Een soortgelijke gal wordt ook
veroorzaakt door: *P. phenax* en *P. gairi*. DvL
196.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Populus nigra***
Zwarte populier

Galmaker: ***Pemphigus bursarius***
Gew. populierenbeursluis

Opmerking: Zak of beursvormige gal
aan de bladsteel. DvL 196.

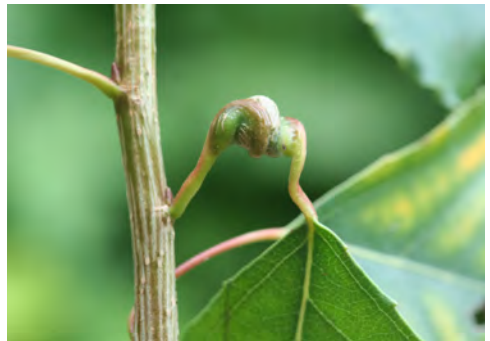

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Populus nigra***
Zwarte populier

Galmaker: ***Pemphigus protospirae***
Vroege spiraalluis

Opmerking: Verdraaiing en verdikking
van de bladsteel. Er zijn twee soorten die
deze gal kunnen veroorzaken. De andere
soort heet *P. spyrothecae* (Late spiraalluis).
DvL 196.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Populus nigra***
Zwarte populier

Galmaker: ***Thecabius affinis***
Vouwbeursluis

Opmerking: 1^e generatie. Blad is langs de bladrand van jonge bladeren naar beneden omgerold. Op zwarte populier (*P. nigra*) veroorzaakt door *T. lysimachiae* DvL 197.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Populus nigra***
Zwarte populier

Galmaker: ***Thecabius affinis***
Vouwbeursluis

Opmerking: 2^e generatie. Bladeren zijn samengevouwen langs de middennerf. De nerf is plaatselijk rood of licht geel verkleurd. DvL 197.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Populus tremula***
Ratelpopulier

Galmaker: ***Saperda populnea***
Kleine populierenboktor

Opmerking: Verdikkingen van de takken. Vaak is er een gat in de tak aanwezig. DvL 198.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Populus tremula***
Ratelpopulier

Galmaker: ***Contarinia petioli***
Populierenbladsteelgalmug

Opmerking: Vaak meerdere zwellingen achter elkaar op de bladsteel. DvL 198.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Populus tremula***
Ratelpopulier

Galmaker: ***Phyllocoptes populi***
Populierenbladmijt

Opmerking: Zwellingen op willekeurige plaatsen op het blad. De holle zijde is bedekt met vilthaar. *Aceria varia* (Populierenviltmijt) maakt soortgelijke gallen. DvL 200.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Populus tremula***
Ratelpopulier

Galmaker: ***Harmandiola tremulae***
Populierenkogelgalmug

Opmerking: Erwt grote gallen op de bovenzijde van het blad. Eerst groen, later rood verkleurend. DvL 199.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Populus tremula***
Ratelpopulier

Galmaker: ***Harmandiola globuli***
Populierenurntjesgalmug

Opmerking: Blazen op de boven en onderzijde van het blad, de nerven volgend. Binnenin leeft een gele galmuglarve. DvL 199.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Potentilla reptans***
Vijfvingerkruid

Galmaker: ***Xestophanes potentillae***
Zilverschoonbolletjesgalwesp

Opmerking: Verdikking van de stengel. Vaak lastig te vinden onder mossen en vegetatiedek. Gelijkende soort ook op *P. erecta* (tormentil). DvL 202.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus serotina***
Amerikaanse vogelkers

Galmaker: ***Taphrina farlowii***
-

Opmerking: Op het blad zitten naar
bovengekerde blazen, die het blad vervor-
men. DvL 202.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus avium***
Zoete kers

Galmaker: ***Myzus cerasi***
Zwarte kersenluis

Opmerking: Verdraaide en tot proppen
samengedrongen bladeren. Vermoedelijk
geen echte gal. DvL 202.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus padus***
Gewone vogelkers

Galmaker: ***Eriophyes distinguendus***
Pruimenviltmijt

Opmerking: Vormt wit haarvilt op
de onderzijde van het blad. Later bruin
wordend. DvL 205.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus padus***
Gewone vogelkers

Galmaker: ***Phyllocoptes eupadi***
Pruimenhoortjesmijt

Opmerking: Hoornvormige (tot 5 mm
hoge) gallen. Gallen komen verspreid over
het gehele blad voor. Vormt ook gallen op
Prunus spinosa (Sleedoorn) DvL 205.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus padus***
Gewone vogelkers

Galmaker: ***Taphrina padi***
Vogelkersschimmel

Opmerking: Vruchtgal die de vrucht doet zwellen. Deze is echter hol. DvL 205.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus spinosa***
Sleedoorn

Galmaker: ***Phyllocoptes eupadi***
Pruimenhoortjesmijt

Opmerking: Gallen langs de hoofdnerf van het blad geplaatst. Oppervlakte is behaard. DvL 206.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus spinosa***
Sleedoorn

Galmaker: ***Eriophyes prunispinosae***
Sleedoornmijt

Opmerking: Met name langs de randen van de bladeren ontstaan zakvormige uitstulpingen. Lijkt soms op een bladranddrolling. Vormt ook gallen op *Prunus padus* (gewone vogelkers) DvL 206.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Prunus spinosa***
Sleedoorn

Galmaker: ***Taphrina pruni***
Hongerpruimenschimmel

Opmerking: Vruchten groeien abnormaal uit, worden hol en drogen vervolgens uit. DvL 203.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Pyrus communis***
Peer

Galmaker: ***Gymnosporangium
sabinae***
Jeneverbesroest

Opmerking: De gal kan ook veroorzaakt worden door Afgeronde Jeneverbesroest (*G. confusum*) of Jeneverbes/Meidoornroest (*G. clavariiforme*). DvL 208.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus cerris***
Moseik

Galmaker: ***Andricus kollari***
Knikkergalwesp

Opmerking: ♂♂ generatie. In de takkransen ontstaan kleine ronde opzwellingen van knoppen die een vogelnest-vormig uiterlijk hebben. ♀♀ generatie vormt ronde knopgallen op zomereik (p 40). DvL 210.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus cerris***
Moseik

Galmaker: ***Neuroterus saliens***
Zeeanemoongalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Gal bevindt zich op de hoofdnerf van het blad. Nederlandse naam te danken aan de ♂♀ generatie die gallen op vruchten veroorzaakt. DvL 211.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus cerris***
Moseik

Galmaker: ***Andricus grossulariae***
Egelgalwesp

Opmerking: ♂♂ generatie. 3-4 mm grote bolletjes in de mannelijke katjes van moseik. De ♀♀ generatie veroorzaakt kegelvormige gallen op de eikels van de zomer- of wintereik (pag 42). DvL 211.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus ilex***
Hulsteik

Galmaker: ***Aceria ilicis***

Opmerking: Viltige beharing (erinea)
aan de onderzijde van de bladeren. Jaar-
rond te vinden doordat boom bladhoudend
is.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus quercuscorticis***
Eikenwondgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Woekering
in het callusweefsel op plekken waar boom
verwond is geweest. Eerst wit-rose conische
gallen, na afvallen zijn de uitvlieggaten nog
herkenbaar. DvL 213.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus sieboldi***
Siebolds knopgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Stamgal.(=
A. testaceipes) Eerst rood en zacht, daarna
bruin. Spits en kegelvormig. Gelijkende
soort: *A. rhizomae*. Deze is minder spits.
DvL 213.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus quercusradicis***
Truffelgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Te vinden op
de stamvoet net boven de grond en op wor-
tels. Gallen 2 mm groot, maar door clustering
van gallen ziet het er uit als grotere zwelling.
DvL 213.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Asterodiaspis variolosa***
Eikenpokluis

Opmerking: Lastig te vinden plaat-
selijke, lichte, kringvormige zwelling op de
schors van jonge takken. DvL 214.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus inflator***
Knotsgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Aan het
einde van jonge takken ontstaat een abnor-
male verdikking. Binnenin zit een binnengal
(zie inzet). De ♀♀ generatie veroorzaakt
gallen in de knoppen. DvL 214.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus quercusradicis***
Truffelgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Gallen
alleen te zien indien er veel galkamers bij
elkaar zitten. Vooral waar te nemen na
uitsluipen. De ♀♀ generatie maakt truffelgal-
len op wortels DvL 215.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Trigonaspis megaptera***
Niergalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Te vinden
aan stamvoet van eiken en aan basis van
wortelopslag. Niet te onderscheiden van
Kersgalwesp (*T. synaspis* ♀♂). DvL 215.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus gemmeus***
Stompe schorsknopgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Op beschaduwde stammen en takken in de nazomer. Voor het eerst in 2008 vastgesteld. In 2010 ook op diverse plekken in Dalfsen (Ov.), Haren (Gr) en Rosmalen (N-Br.). DvL 216.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug **Sept** Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Cynips quercusfolii***
Galappelwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Vroege voorjaar op slapende knoppen op de stammen en takken. De ♀♀ generatie maakt de bekende galappel op de bladeren van eiken (p 46). DvL 216.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug **Sept** Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus foecundatrix***
Ananasgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Een op ananas gelijkende, opvallende gal in de knoppen van de zomereik. Binnenin zit een binnengal, die na verloop van tijd op de grond valt. DvL 217.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug **Sept** Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Biorhiza pallida***
Aardappelgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Bij het uitlopen van het blad ontstaan deze aardappelvormige gallen in de knoppen. De gal bevat meerdere galkamers. Eerst groen-rood, later bruin. DvL 217.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug **Sept** Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus aries***
Ramshoorngalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Hoorn/
gewei-vormige gal in de knoppen. In 2003
voor het eerst vastgesteld in NL. DvL 217.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus corruptrix***
Eikentopgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Een afge-
platte, korte gal. Vaak pas te vinden na het
uitvliegen van de galwesp. DvL 218.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus kollari***
Knikkergalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Tot 1,5 cm
dikke, knikkerronde, harde gallen. Ook in de
winter zichtbaar (inzet). De ♀♂ generatie
komt voor op takken van moseik (p. 36). DvL
218.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus lignicolus***
Colanootgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Afwijkend
van de vorige gal door de kleinere vorm en
onregelmatigheid in het oppervlak. De ♀♂
generatie zorgt voor knopgallen op moseik.
DvL 219.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus politus***
Dwergmeeldraadgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Frisgroene gal in de knoppen (knopscubben zijn nog aanwezig). Alleen waarneembaar op het moment dat ook de katjes uitlopen. DvL 219.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus callidoma***
Gesteelde knopgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Gesteelde gal met ribben. De gelijkende soort: ongesteelde knopgalwesp (*A. malpighii* p. 41) wordt later in het jaar gevormd. DvL 219.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus petraea***
Wintereik

Galmaker: ***Andricus glandulae***
Klokgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Met vele haren bedekte gal, welke de vorm van een klok/koeienbel heeft. De soort wordt vooral op wintereik (*Q. petraea*) waargenomen. In Nederland zeldzaam. DvL 220.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus malpighii***
Ongesteelde knopgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Lijkt sterk op de Gesteelde knopgalwesp (*A. callidoma* p. 41), maar is pas in het najaar vers te vinden (herfst). DvL 220.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus solitarius***
Kruikgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Kruikvormige knopgal met een spits (al dan niet lang) toelopende punt. Eerst harig en roodachtig (inzet:). Later kaal en bruin. Jaarrond vindbaar. DvL 220.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus inflator***
Knotsgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Knikkerronde gal, meestal aan het einde van een twijg. Gal valt in de herfst op de grond. De seksuele generatie vormt de knotsgallen zie p.38. DvL 221.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus quercuscalicis***
Knoppergalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Vanuit het napje woekert de gal over de eikel. De gal is onregelmatig gevormd. Bedekt met een plakkerige stof. Gal valt in de herfst met de eikels op de grond. DvL 222.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus grossulariae***
Egelgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Galvorming vanuit het napje rondom de eikel, die klein blijft. Gal bedekt met een plakkerige stof. Meerdere galkamers aanwezig. ♀♂ generatie zie p. 36. DvL 222.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus quercusramuli***
Wattengalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Gal op meeldraden. Ze zien er uit als een prop watten (eerst wit, later bruin). Binnenin zitten 10-20 kleine gallen. DvL 223.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus quercusbaccarum***
Lensgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. In de meeldraden ontstaan besvormige galletjes, die rood verkleuren. Soms zijn deze ook op het jonge blad te vinden. ♀♀ generatie vormt lensgallen op de bladeren (p 46). DvL 223.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus quadrilineatus***
Gerimpelde meeldraadgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Kleine gal (2-3 mm) in de meeldraden. Gal is ovaal en heeft lage richels die niet altijd vloeïend van top naar voet lopen. DvL 223.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus seminationis***
Meeldraadspoelgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Spoelvormige gal op de meeldraden. Valt in juni/juli af. Lastig te vinden. DvL 223.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Andricus curvator***
Gordelgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Blaasvormige gal in het blad. Zorgt er vaak voor dat het blad misvormt is en naar boven of beneden gekromd. Oude gallen soms jaarrond vindbaar. DvL 226.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Macrodiplosis pustularis***
Eikenbuitenlobgalmug

Opmerking: Bladlobben zijn naar binnen toe omgeslagen en iets verkleurt. Soortgelijke gal (blad tussen lobben omgevouwen) wordt veroorzaakt door de Eikenbinnenlobgalmug (*M. roboris*). DvL 226.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus albipes***
Plaatjesgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Schijfvormige gallen op de onderzijde van het blad. Vaak met omgekrulde rand. De ♀♂ generatie maakt in voorjaar gallen op bladeren (zie volgende soort). DvL 229.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus albipes***
Plaatjesgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Niervormige gallen aan de bladrand van vroeg uitlopend blad bevestigd. Later in het jaar veroorzaakt deze generatie de plaatjesgal (zie voorgaande soort). DvL 227.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Cynips divisa***
Rode erwtengalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Harde, ronde, kale gallen aan de onderzijde van het blad. Na uitvliegen is er een mooi rond gaatje ontstaan in de uitgeharde gallen (inzet).
DvL 231.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus numismalis***
Satijnknoopgalwesp

Opmerking: ♀♂ generatie. Lage puistvormige verdikking in het blad met een puntje in het midden. DvL 228.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus numismalis***
Satijnknoopgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Schijfvormige gal op de onderzijde van het blad met een relatief brede opstaande rand. Een soort diepe schoteltjes. DvL 228.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Trioza remota***
Eikenbladlvlo

Opmerking: Onopvallende puistvormige verdikking in het blad. Zeer algemeen.
DvL 228.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus quercusbaccarum***
Lensgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Gal met een lichte centrale bolling op onderzijde blad. Op de gal zitten stervormige haren. De ♀♂ generatie vormt besvormige gallen in de meeldraden. DvL 229.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Cynips quercusfolii***
Galappelwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Ronde gallen die eerst groen en later geel-rood verkleuren. De gallen blijven zacht. ♀♂ generatie in slapende knoppen (p 39). DvL 230.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Cynips longiventris***
Grijze fluweelgalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Meestal minder ontwikkeld dan de afbeelding hiernaast, maar over de gal lopen wel de witte banden bestaande uit individuele stippen). DvL 231.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

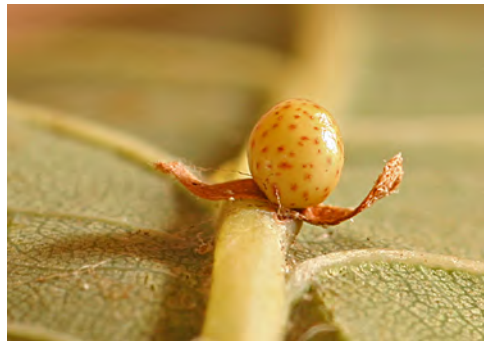

Gastheer: ***Quercus robur***
Zomereik

Galmaker: ***Neuroterus anthracinus***
Oestergalwesp

Opmerking: ♀♀ generatie. Ovaalvormig galletje op de hoofdnerf aan de onderzijde van het blad, omvat door twee kleppen. Veelal heeft de gal een stippelpatroon. DvL 230.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Rhamnus cathartica***
Wegedoorn

Galmaker: ***Trichoerches walkeri***
Wegedoornbladvlo

Opmerking: Bladranden verdikt en naar beneden toe omgerold. DvL 234.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Rhamnus frangula***
Sporkehout

Galmaker: ***Puccinia coronata***
Kroonroest

Opmerking: Geel tot oranje opzwellingen van jonge takken en bladeren. Ook op *R. cathartica* (Wegedoorn). DvL 234.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Ribes nigrum***
Zwarte bes

Galmaker: ***Cecidophyopsis ribis***
Besrondknopmijt

Opmerking: De normaal smalle, puntige knoppen zijn rond en opgezwollen. DvL 236.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Ribes spec.***
Aalbes

Galmaker: ***Cryptomyzus ribis***
Bloedblaarluis

Opmerking: Blazen op bovenzijde van de bladeren veroorzaakt door luizen. DvL 235.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Robinia pseudoacacia***
Robinia

Galmaker: ***Obolodiplosis robiniae***
Robiniagalmug

Opmerking: Bladranden naar beneden toe opgerold en opgezwollen. Massaal in NL aanwezig. DvL 237.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Rorippa spec.***
Waterkers

Galmaker: ***Dasineura sisymbrii***
Kruisbloemgalmug

Opmerking: Sponsachtige gallen in de bloeiwijzen. De gallen kunnen meerdere galkamers bevatten. Komt op meerdere plantensoorten voor. DvL 238.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Rosa pimpinellifolia***
Duinroos

Galmaker: ***Phragmidium rosae-pimpinellifoliae***
Duinroosroest

Opmerking: Gal die bij openbarsten oranje sporen vertonen. Veroorzaakt door diverse *Phragmidium*-soorten. Op Duinroos veelal *P. rosae-pimpinellifoliae*. DvL 239.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Rosa spec.***
Roos

Galmaker: ***Dasineura rosae***
Rozenbladgalmug

Opmerking: Bladeren zijn in het midden naar elkaar toegevouwen en langs de hoofdnerf verdikt en soms rood aangelopen. DvL 240.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: **Rosa spec.**
Roos

Galmaker: **Blennocampa phyllocolpa**
Kleinste rozenbladwesp

Opmerking: Bladrolling van beide
bladhelften naar de middennerf. DvL 241.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: **Rosa spec.**
Roos

Galmaker: **Diplolepis spinosissimae**
Rozenbladgalwesp

Opmerking: Gal komt voor in bladeren
van diverse soorten rozen. De gal steekt aan
beide zijden van het blad uit. DvL 240.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

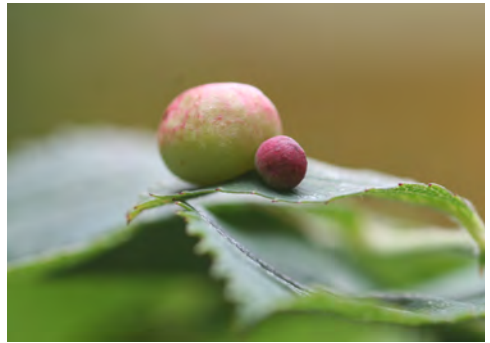

Gastheer: **Rosa spec.**
Roos

Galmaker: **Diplolepis eglanteriae**
Ongestekelde rozengalwesp

Opmerking: Egale, ronde, gesloten gal-
len. Niet van de volgende soort (*D. nervosa*) te
onderscheiden. Soorten moeten uitgekweekt
worden voor herkenning. DvL 240.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: **Rosa spec.**
Roos

Galmaker: **Diplolepis nervosa**
Gestekelde rozengalwesp

Opmerking: Op de bladeren ontstaan
eerst groene, later rode, gestekelde gallen.
De soort maakt ook ongestekelde gallen en
is dan niet van de vorige soort (*D. eglante-
riae*) te onderscheiden. DvL 240.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Rosa spec.***
Roos

Galmaker: ***Diplolepis rosae***
Rozenmosgalwesp

Opmerking: Bolvormige gal met harige uitgroeisels, welke op mosplantjes lijken. De gallen komen op alle delen van de plant voor. Zijn eerst bleekgeel tot groen en later sterk rood aanlopend. DvL 239.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rosa spec.***
Roos

Galmaker: ***Diplolepis mayri***
Rozenknolgalwesp

Opmerking: Onregelmatige bolvormige gal met meer of minder stekels. Gal voornamelijk in top van de stengels. DvL 239.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rubus spec.***
Braam

Galmaker: ***Dasineura plicatrix***
Bramenploigalmug

Opmerking: Bladplooiing veroorzaakt door galmug. DvL 240.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rubus spec.***
Braam

Galmaker: ***Diastrophus rubi***
Bramentakgalwesp

Opmerking: Jonge stengels zijn over een lengte tot 10 cm verdikt. DvL 242.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rubus spec.***
Braam/Framboos

Galmaker: ***Lasioptera rubi***
Frambozentakgalmug

Opmerking: Verdikking van de stengel op willekeurige plekken. Meestal over korte afstand (0,5 - 3 cm). Vergeleken met de vorige gal onregelmatig oppervlak. DvL 242.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rumex acetosella***
Schapenzuring

Galmaker: ***Apion frumentarium***
Menierrood zuringspitsmuisje

Opmerking: Verdikking van de hoofdnerf. Rood aanlopend. Jaarrond te zien. DvL 245.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rumex acetosella***
Schapenzuring

Galmaker: ***Apion rubiginosum***
Zuringwortelspitsmuisje

Opmerking: Verdikking van de wortelhals. Lastig te vinden, maar vermoedelijk algemeen en jaarrond zichtbaar. DvL 244.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rumex obtusifolius***
Ridderzuring

Galmaker: ***Aphis rumicis***
Ridderzuringluisk

Opmerking: Misvormde, bobbelige bladeren, veelal zijn de blad naar binnen gerold. Jaarrond zichtbaar. DvL 245.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Rumex obtusifolius***
Ridderzuring

Galmaker: ***Puccinia phragmitis***
Zuring-rietroest

Opmerking: Blad met een blaasachtige
ronde zwelling, welke rood kleurt. DvL 244.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Omdat **wilgen (*Salix*)** veel bastaarden vormen, is het soms lastig de soort vast te stellen. Het vaststellen van de soort is echter wel belangrijk om de juiste galveroorzaker te determineren. Gelijktijdige gallen komen nl. op verschillende soorten wilg voor, en worden soms ook door verschillende galveroorzakers veroorzaakt. In de standaard determinatiewerken worden clusters van wilgsoorten gehanteerd. De belangrijkste qua aantallen gallen en de frequentie waarmee men de gastheren in het veld aantreft zijn:

1. Gallen op *S. alba* (Schietwilg), *S. fragilis* (Kraakwilg) en *S. triandra* (Amandelwilg)
2. Gallen op *S. aurita* (Geoorde wilg) *S. caprea* (Boswilg) en *S. cinerea* (Grauwe wilg)
3. Gallen op *S. repens* (Kruipwilg)

In deze volgorde worden de gallen hieronder besproken. Voor gallen op andere wilgen wordt verwezen naar DvL 4^e druk. In dit overzicht wordt slechts een klein deel van de gallen op wilgen besproken. Het is daarmee dus verre van volledig.

Gastheer: ***Salix alba***
Schietwilg

Galmaker: ***Stenacis triradiatus***
Wilgenbezemmijt

Opmerking: Woekeringen in de katjes
van *Salix*-soorten uit groep 1. Deze komt
ook voor op soorten uit groep 2. Veroorzaker
wordt nog steeds betwijfeld/bediscussieerd.
DvL 247.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix alba***
Schietwilg

Galmaker: ***Rabdophaga rosaria***
Wilgenroosjesgalmug

Opmerking: Clustering van bladeren
aan de top van een twijg door sterk verkorte
internodiën. Komt ook voor op geoorde en
grauwe wilg. DvL 274.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix alba***
Schietwilg

Galmaker: ***Pontania proxima***
Gewone blaasbladwesp

Opmerking: Ovale verdikking naar beide zijden in het blad. Vaak meerdere gallen per blad. Op amandelwilg wordt de gal veroorzaakt door *P. triandrae*. DvL 249.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix alba***
Schietwilg

Galmaker: ***Aculus tetanothrix***
Schietwilgwratmijt

Opmerking: Kleine wratachtige bobels op het blad, niet van onder uitstekend. Van onder open (zie inzet). DvL 250.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix alba***
Schietwilg

Galmaker: ***Aculus magnirostris***
Schietwilgbladrandmijt

Opmerking: Stijve bladrandrolling. DvL 250.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

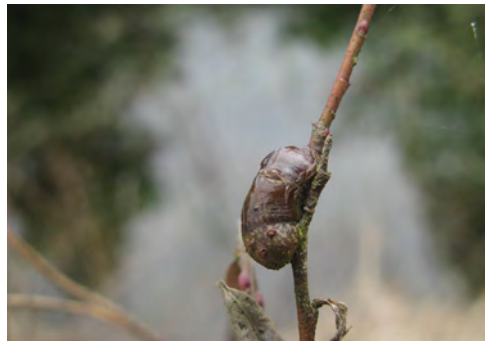

Gastheer: ***Salix aurita***
Georde wilg

Galmaker: ***Euura auritae***
Georde wilgtakbladwesp

Opmerking: Eenzijdige verdikking van jonge takken. Een larvenkamer is te vinden tussen het hout en de schors. DvL 251.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix aurita***
Georde wilg

Galmaker: ***Rabdophaga spec.***
wilgtak galmug spec.

Opmerking: Alzijdige verdikking van de tak. Er zijn hier twee soorten in het spel die alleen a.d.h.v. de pop zijn te determineren. DvL 252, lemma 6.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix aurita* en *S. cinerea***
Georde of grauwe wilg

Galmaker: ***Aceria iteina***
Gesteelde wilgwratmijt

Opmerking: Kleine knobbel op de bovenzijde van het blad, welke een insnoering vertoont aan de basis. Vaak met meerdere op een blad. DvL 256.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix caprea***
Boswilg

Galmaker: ***Euura venusta***
Wilgenbladsteelwesp

Opmerking: Verdikking van de bladsteel, soms heel subtiel en pas zichtbaar na uitvliegen van de bladwesp. Komt ook voor op Georde wilg. DvL 254.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix caprea***
Boswilg

Galmaker: ***Iteomyia capreae***
Kleine wilgwratgalmug

Opmerking: Kleine puistachtige verdikkingen die aan weerszijden van het blad uitsteken. Soms velen bij elkaar en dan een grote gal vormend. Ook op Georde en Grauwe wilg. DvL 257.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix caprea***
Boswilg

Galmaker: ***Euura nigritarsis***

Opmerking: Gezwollen knoppen. Na uitvliegen blijft een kenmerkend vlieggat over. Ook op Grauwe wilg. DvL 253.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix caprea***
Boswilg

Galmaker: ***Pontania pedunculi***
Boswilgbladwesp

Opmerking: Bolle, harige, appelvormige gal aan de onderzijde van het blad. Aan de bovenzijde licht uitstekend en soms rood aangelopen (zie inzet). DvL 255.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix cinerea***
Grauwe wilg

Galmaker: ***Iteomyia major***
Grote wilgwratgalmug

Opmerking: Verdikking van de middennerf (en deels ook de zijnerf). Naar beide zijden uitstekend. Vaak meerdere gallen bij elkaar. DvL 254.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix cinerea***
Grauwe wilg

Galmaker: ***Pontania bridgmanii***
Grauwe Wilgblaasbladwesp

Opmerking: Gallen naar beide zijden van het blad uitstekend, vaak rood aangelopen. Vaak meerdere gallen per blad. DvL 255.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Salix repens***
Kruipwilg

Galmaker: ***Euura weiffenbachii***
Kruipwilgtakbladwesp

Opmerking: Eenzijdige verdikking van jonge takken tot 2 cm lengte. Vooral in de winter goed te vinden. DvL 261.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix repens***
Kruipwilg

Galmaker: ***Pontania collactanea***
Kruipwilgbladwesp

Opmerking: Appelvormige gallen op de onderzijde van het blad al dan niet zwak behand. Binnenin leeft een witte bladwesp-larve (zie inzet). DvL 242.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix repens***
Kruipwilg

Galmaker: ***Rabdophaga iteobia***
Kleinste wilgrozetgalmug

Opmerking: Bladeren in rozet met extra beharing. Binnenin leeft een oranje galmuglarve. Indien bladeren in gal niet extra zijn behand betreft het de gal: *Rabdophaga rosaria*. DvL 260.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix spec***
Diverse wilgen

Galmaker: ***Phyllocolpa spec.***
Wilgbladrolwesp-achtige

Opmerking: Bladeren vouwen zich naar beneden op. Door plooiingen is het blad gebobbelt. DvL 256.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Salix spec.***
Diverse wilgen

Galmaker: ***Pontania spec.***
Div. bladwespensoorten

Opmerking: Gal aan de onderzijde blad; rolrond en kaal. Vaak bleek tot rood aangelopen. Indien gastheer goed op naam gebracht, dan kan in DvL de juiste benaming opgezocht worden. DvL 255-259.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Sambucus nigra***
Gewone vlier

Galmaker: ***Contarinia sambuci***
Springende kamperfoeliegalmug

Opmerking: Bloem blijft gesloten en is gezwollen. Binnenin leven gele, springende galmuglarven. Verwarring mogelijk met *Placochela nigripes*, waarvan de larven oranje zijn en niet kunnen springen. DvL 264.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Saponaria officinalis***
Zeepkruid

Galmaker: ***Microbotryum saponariae***
Zeepkruidmeeldraadbrand

Opmerking: Helmknoppen met bruine sporenmassa gevuld. DvL 309.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Senecio vulgaris***
Klein kruiskruid

Galmaker: ***Ditylenchus dipsaci***
Stengelaaltje

Opmerking: Lichte verdikking en getordeerde bladstelen en jonge scheuten. Kan op/in vele planten voorkomen. DvL 268.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Sonchus arvensis***
Akkermelkdistel

Galmaker: ***Cystiphora sonchi***
Melkdistelpokgalmug

Opmerking: Pokvormige, vaak rood-
verkleurde, lichte zwellingen op het blad.
Komt op alle *Sonchus*-soorten voor. DvL
274.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Sorbus aucuparia***
Lijsterbes

Galmaker: ***Gymnosporangium
cornutum***
Lijsterbes-Jeneverbesroest

Opmerking: Oranje zwellingen op de
onderzijde van het blad met hoornachtige
uitsteeksels (zie inzet). DvL 275.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Sorbus aucuparia***
Lijsterbes

Galmaker: ***Eriophyes pyri***
Lijsterbespokmijt

Opmerking: Op de onderzijde van de
bladeren ontstaan pokachtige zwellingen.
Binnenin leven galmijten. DvL 275.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Stachys sylvatica***
Bosandoorn

Galmaker: ***Wachtliella stachydis***
Andoornbladgalmug

Opmerking: Bladranden verdikt en
naar boven toe opgerold. Ook op Moerasan-
doorn (*S. palustris*). DvL 276.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Tanacetum vulgare***
Boerenwormkruid

Galmaker: ***Rhopalomyia tanaceticola***
Gewone Boerenworm
kruidgalmug

Opmerking: Eivormige, dikwandige
gallen met daarin een oranje muggenlarve.
De gallen vertonen zich ook in bladoksels en
op bladeren. DvL 280.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Taraxacum officinale***
Paardenbloem

Galmaker: ***Cystiphora taraxaci***
Paardenbloemvlek-galmug

Opmerking: Paarse, ronde, lichte
opzwellingen van het blad veroorzaakt door
een galmug. DvL 280.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Taraxacum officinale***
Paardenbloem

Galmaker: ***Protomyces pachydermus***
Paardenbloemgist

Opmerking: Verdikking en verkleuring
van diverse plantendelen waaronder de
bladnerven, hoofdjes en stengels. Binnenin
zijn sporen aanwezig. DvL 281.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Taxus baccata***
Taxus

Galmaker: ***Taxomyia taxi***
Taxusgalmug

Opmerking: Bladrozetten in de top
van de takken, veroorzaakt door een verkor-
ting van de internodiën. DvL 282.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Thalictrum flavum***
Poelruit

Galmaker: ***Ametrodiplosis thalicticola***
Ruitzaadgalmug

Opmerking: Vruchten zijn sterk gezwollen.
Binnenin leeft een gele galmuglarve. DvL 283.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Thymus serpyllum***
Wilde tijm

Galmaker: ***Aceria thomasi***
Tijmrozetmijt

Opmerking: Top van stengels gedrongen en dicht behaard. Ook op *T. pulegioides* (Grote tijm). DvL 284.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Tilia platyphyllos***
Zomerlinde

Galmaker: ***Eriophyes tiliae***
Zomerlindehoortjesmijt

Opmerking: Hoornvormige gallen aan de bovenzijde van het blad. Gallen zijn wis-selend van vorm en beharing. Gelijksoortige gallen komen voor op Zilver- en Winterlinde. DvL 286.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Tilia spec.***
Linde

Galmaker: ***Contarinia tiliarum***
Springende lindegalmug

Opmerking: Verdikkingen van twijgen waarin soms ook bladeren of bloemdelen zijn opgenomen. DvL 287.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Tilia spec.***
Linde

Galmaker: ***Didymomyia tiliacea***
Lindepuistgalmug

Opmerking: Puistvormige verdikking naar weerszijden van het blad. Binnenin de gal zit een binnengal (zie inzet), die aan het einde van de zomer op de grond valt. In NL zeldzaam. DvL 285.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Tilia spec.***
Linde

Galmaker: ***Phytoptus tetratrichus***
Lindebladrolmijt

Opmerking: Stijve bladrandrolling. Soms is de totale bladrand opgenomen, meestal maar een klein deel. DvL 286.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Tilia spec.***
Linde

Galmaker: ***Eriophyes exilis***
Lindenerfhoekmijt

Opmerking: In de hoeken van bladnerven ontstaan zwakke, ronde opzwellingen. DvL 286.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Tilia spec.***
Linde

Galmaker: ***Eriophyes leiosoma***
Lindeviltmijt

Opmerking: Aan de onderzijde van het blad (ook op schutbladeren en bloemdelen) zijn haarplekken (erinea) te vinden van deze mijt. DvL 286.

Jan Feb Mrt Apr **Mei** Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Tilia spec.***
Linde

Galmaker: ***Phytoptus abnormis***
Lindevelekmijt

Opmerking: Kleine ronde zwellingen aan de bovenzijde van het blad. Ter plaatse van de gallen vertoont de onderzijde harige plekken. DvL 284.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Tragopogon pratensis***
Gele morgenster

Galmaker: ***Aulacidea tragopogonis***
Morgenstergalwesp

Opmerking: Kleine tot grote zwellingen aan de voet van de stengel (overgang naar wortel). DvL 288.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Tragopogon pratensis***
Gele morgenster

Galmaker: ***Microbotryum tragopogonis-pratensis***

Opmerking: Bloemhoofdjes zijn misvormd (rechts op foto) en gevuld met een zwarte sporenmassa (inzet). In 2011 voor het eerst vastgesteld voor NL. Redfern, 2011 p 333.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Trifolium repens***
Witte klaver

Galmaker: ***Dasineura trifolii***
Klaverbladgalmug

Opmerking: Bladeren zijn langs de middennerf naar binnentoe gevouwen. Langs de middennerf is sprake van een verdikking. Binnenin leeft een gele galmuglarve. Soms ook op *T. pratense* (Rode klaver) DvL 289.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Trifolium repens***
Witte klaver

Galmaker: ***Uromyces trifolii***
Klaverroest

Opmerking: Bladnerven en bladstelen
gezwollen, bij rijpheid is sprake van bruin-
zwarte telia. DvL 309.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Ulmus spec.***
lep

Galmaker: ***Aceria campestricola***
lepenknobbelmijt

Opmerking: Kleine pukkeltjes, wil-
lekeurig verspreid over het blad. Aan de
onderzijde zit de opening. DvL 294.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Ulmus spec.***
lep

Galmaker: ***Eriosoma lanuginosum***
Perenbloedluis

Opmerking: Zakvormige bladgallen
waarbinnen bladluizen leven. Eerst groen
later bruin. DvL 292.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Ulmus spec.***
lep

Galmaker: ***Eriosoma ulmi***
Bessenwortelluis

Opmerking: Losjes opgerold blad met
sterk ontwikkelde nerven aan de buitenkant.
DvL 293.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Ulmus spec.***
lep

Galmaker: ***Kaltenbachiella pallida***
lepenbladnerfluis

Opmerking: Zwelling van de bladnerf
waarbij een bolvormige, holle gal wordt
gevormd. DvL 292.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Ulmus spec.***
lep

Galmaker: ***Tetraneura ulmi***
lep-grasluis

Opmerking: Verspreid over het blad
komen peervormige, aan de basis inges-
noerde gallen voor. Hiernaast een zwaar
geïnficeerd blad. DvL 292.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Urtica dioica***
Grote brandnetel

Galmaker: ***Dasineura urticae***
Brandnetelbladgalmug

Opmerking: Verspreid over het blad,
maar veelal aan de basis van het blad,
ontstaat een knobbelvormige verdikking. Ook
op kleine brandnetel (*U. urens*). DvL 295.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Urtica dioica***
Grote brandnetel

Galmaker: ***Puccinia urticata***
Brandnetelroest

Opmerking: Oranje of rode opzwellin-
gen gepaard gaand met krommingen van
bladstelen en of stengels. DvL 295.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Vaccinium vitis-idaea***
Rode bosbes

Galmaker: ***Exobasidium vaccinii***
Vossenbesbladgast

Opmerking: Sterk gezwollen bladeren,
bloeiwijzen of stelen. Soms wit, dan weer
rose tot rood. DvL 297.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Veronica catenata***
Rode waterereprijs

Galmaker: ***Gymnetron villosulum***
Viltsnuitkever

Opmerking: Sterk gezwollen vruchtbe-
ginsel. Gelijksortige gallen worden ook op
andere Veronica's gemaakt (soms ook door
andere soorten). DvL 299.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Veronica chamaedrys***
Gewone ereprijs

Galmaker: ***Jaapiella veronicae***
Gewone ereprijsgalmug

Opmerking: De topblaadjes zijn tegen
elkaar aangedrukt en zijn sterk behaard.
Binnenin leven oranje tot rode galmuglarven.
DvL 298.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Vicia cracca***
Vogelwikke

Galmaker: ***Dasineura spadica***
Vogelwikkegalmug

Opmerking: Beide bladhelften zijn naar
elkaar toe gevouwen en verdikt. Kan ook
veroorzaakt worden door: *D. viciae* en *D.*
loewiana. DvL 301.

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sept Okt Nov Dec

Gastheer: ***Vicia cracca***
Vogelwikke

Galmaker: ***Contarinia craccae***
Springende wikkegalmug

Opmerking: Bloemknoppen gezwollen en blijven gesloten. Soms paars verkleurend van de bloemkleur. DvL 302.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Viola spec.***
Violtje

Galmaker: ***Dasineura affinis***
Violbladgalmug

Opmerking: Bladeren naar binnentoe gerold en verdikt. Soms rood/paars verkleurend. DvL 304.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Vitis vinifera***
Wijnstok

Galmaker: ***Colomerus vitis***
Druivenmijt

Opmerking: Onregelmatig gevormde blazen op de bovenzijde van het blad. DvL 305.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Gastheer: ***Zea mays***
Maïs

Galmaker: ***Ustilago maydis***
Builenbrand

Opmerking: Opzwellingen in de bloeiwijzen, gevuld met een grijs-zwart sporenpoeder. Eetbaar! Wordt in Mexico in blik verkocht. DvL 305.

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----

Index

Nederlandse naam gastheer

- Aalbes 47
- Akkerdistel 16
- Am. Vogelker 34
- Andoorn 58
 - Bos- 58
 - Moeras- 58
- Appel 28
- Berk 13
 - Ruwe- 13
 - Zachte- 13
- Beuk 20
- Biggenkruid 29
- Boerenwormkruid 59
- Boomhazelaar 17
- Bijvoet 12
- Braam 50
- Brandnetel 64
- Brede stekelvaren 19
- Brem 18
- Den 31
- Druif 66
- Duindoorn 25
- Duizendblad 9
- Eik 36
 - Hulst- 37
 - Mos- 36
 - Zomer- 37
 - Winter- 37
- Es 21
- Esdoorn 8
- Els 10
- Fijnspar 30
- Gewone rolklaver 28
- Grove den 31
- Gele morgenster 62
- Haagbeuk 15
- Havikskruid 24
- Hazelaar 17
- Herderstasje 15
- Hertshooi 25
- Hondsdrif 23
- Iep 63
- Jeneverbes 26
- Kaasjeskruid 28
- Kastanje 67
 - Tamme- 16
- Klaver 62
 - Witte- 62
- Kleefkruid 22
- Koninginnekruid 20
- Kruiskruid 57
 - Klein- 57
- Liguster 27
- Linde 60
- Lijsterbes 58
- Mais 66
- Meidoorn 17
- Melde 16
- Melkdistel 58
 - Akker- 58
 - Gewone- 58
- Moerasspirea 21
- Muizenoor 24
- Watermunt 28
- Muskuskruid 10
- Paardenbloem 59
- Peer 36
- Perzikkruid 29
- Poelruit 60
- Populier 31
- Riet 30
- Robinia 48
- Roos 48
- Rus 29
- Schapenzuring 51
- Sleedoorn 35
- Spaanse aak 8
- Struikheide 15
- Taxus 59
- Tijm 60
- Valse salie 58
- Veenwortel 29
- Violtje 66
- Vlasbekje 27
- Vogelkers 34
- Vogelwikke 65
- Vijfvingerkruid 33
- Waldstro 22
- Waterkers 48
- Waterpeper 30
- Wegedoorn 34
- Wikke 65
- Wilg 52
 - Schiet- 52
 - Kraak- 52
 - Amandel- 52
 - Geoorde- 53
 - Bos- 54
 - Grauwe- 55
 - Kruip- 56
- Wolfsmelk 20
- Wijnstok 66
- Zeepekruid 57
- Zevenblad 10

Zoete kers 34
Zwarte bes 47

Wetenschappelijke naam gastheer

Acer 8
Achillea 9
Adoxa 10
Aegopodium 10
Alnus 10
Artemisia 12
Atriplex 12
Betula 13
Calluna 15
Capsella 15
Carpinus 15, 16
Castanea 16
Cirsium 16
Cornus 16
Corylus 17
Crataegus 17
Cytisus 18
Dactylis 19
Daucus 19
Dryopteris 19
Euonymus 19
Eupatorium 20
Euphorbia 20
Fagus 20
Filipendula 21
Fraxinus 21
Galium 22
Glechoma 23
Gleditsia 24
Hieracium 24
Hippophae 25
Hypericum 25
Hypochaeris 25
Juglans 26
Juncus 26
Juniperus 26
Lathyrus 27
Ligustrum 27
Linaria 27
Lotus 28
Malus 28
Malva 28
Mentha 28
Origanum 29
Papaver 29
Persicaria 29
Phragmites 30
Picea 30
Pinus 31

Populus 31
Potentilla 33
Prunus 34
Pyrus 36
Quercus 36
Rhamnus 47
Ribes 47
Robinia 48
Rorippa 48
Rosa 48
Rubus 50
Rumex 51
Salix 52
Sambucus 57
Saponaria 57
Senecio 57
Sonchus 58
Sorbus 58
Stachys 58
Tanacetum 59
Taraxacum 59
Taxus 59
Thalictrum 60
Thymus 60
Tilia 60
Tragopogon 62
Trifolium 62
Ulmus 63
Urtica 64
Vaccinium 65
Veronica 65
Vicia 65
Viola 66
Vitis 66
Zea 66

Nederlandse naam veroorzaker

Aardappelgalwesp 39
Ananasgalwesp 39
Andoornbladgalmug 58
Appelbladgalmug 28
Berkenbladblaargalmug 13
Berkenbladknobbelmijt 13
Berkenbladnerfgalmug 13
Berkenbladplooigalmug 14
Berkenknopmijt 14
Besrondknopmijt 47
Bessenwortelluis 47
Beukenbladrolmijt 20
Beukenbladviltmijt 20
Beukengalmug 21
Beukenhaargalmug 21
Biggenkruidgalwesp 25

Bijvoetbladgalmug 12
 Bladwesp spec. 57
 Blauwmaanzaadgalwesp 29
 Bloedblaarluis 47
 Boerenwormkruidgalmug 59
 Boswilgbladwesp 54
 Bramenploogalmug 50
 Bramentakgalwesp 50
 Brandnetelgalmug 64
 Brandnetelroest 64
 Brembolletjesmijt 18
 Builenbrand 66
 Colanootgalwesp 40
 Distelgalboorvlieg 16
 Druivenmijt 66
 Duindoornmijt 25
 Duinroosroest 48
 Duizendbladboorvlieg 9
 Duizendbladgalmug 9
 Duizendknoopbrand 30
 Dwergmeeldraadgalwesp 41
 Egelgalwesp 36/42
 Eikenbladvlo 45
 Eikenbuitenlobgalmug 44
 Eikenpokluis 38
 Eikentopgalwesp 40
 Eikenwondgalwesp 37
 Elzenblaasschimmel 11
 Elzennerhoekmijt 11
 Elzenviltmijt 12
 Elzenvlag 11
 Elzenwratmijt 10
 Esdoornbladploogalmug 11
 Esdoorngalwesp 9
 Esdoornknobbelmijt 8
 Essenbladvlo 22
 Essenbloesemmijt 22
 Essenerfgalmug 21
 Frambozentakgalmug 50
 Galappelwesp 39/46
 Gerimpelde meeldraadgalwesp 43
 Gesteelde
 -knopgalwesp 41
 -wilgwratmijt 54
 Geoorde wilgtakbladwesp 53
 Gewone
 -berkenzadgalmug 14
 -blaasbladwesp 53
 -bloemvlieg 19
 -bijvoetluis 12
 -ereprijsgalmug 65
 -esdoornmijt 8
 -grasaarmijt 19
 -populierenbeursluis 31
 Gestekelde rozengalwesp 49
 Gleditsiabladdgalmug 24
 Gordelgalwesp 44
 Grijze fluweelgalwesp 46
 Groene berkenbladnerfmijt 13
 Grote wilgwratgalmug 55
 Haagbeukkromnerfmijt 15
 Haagbeuknerfgalmug 16
 Haagbeuknerfhoekmijt 15
 Harsbuilvlinder 31
 Havikskruidboorvlieg 25
 Havikskruidgalwesp 24
 Hazelaarkatjesmijt 17
 Hazelaarrondknopmijt 17
 Hondsdrافbesjesgalwesp 23
 Hondsdrافbeursjesgalmug 24
 Hondsdrافroest 23
 Hongerpruimenschimmel 35
 Iep-grasluis 64
 Iepen
 -bladnerfluis 64
 -knobbelmijt 63
 Jeneverbes-Meidoornroest 18/26
 Jeneverbesroest 26
 Kaasjeskruidroest 28
 Kamperfoeliegalmug 57
 Kardinaalsmutsmijt 19
 Klaver
 -bladgalmug 62
 -roest 63
 Kleine
 -populierenboktor 32
 -wilgwratgalmug 54
 Kleinste
 -wilgrozetgalmug 56
 -rozenbladwesp 49
 Klokgalwesp 41
 Knikkergalwesp 36/40
 Knoppergalwesp 42
 Knotsgalwesp 38/42
 Koninginnekruidvedermot 20
 Kornoeljegalmug 16
 Kroonroest 47
 Kruikgalwesp 42
 Kuipwilg
 -bladwesp 56
 -takbladwesp 56
 Kruisbloemgalmug 48
 Late berkenzaadgalmug 14
 Lathyrustopgalmug 27
 Leeuwenbeksnuutkever 27
 Lengalwesp 43/46
 Ligustergalmug 27
 Lijsterbes-Jeneverbesroest 58

Lijsterbespokgalmijt 58

Linde

- bladrolmijt 61
- nerfhoekmijt 61
- puistgalmug 61
- viltmijt 61
- vlekmijt 62

Macrocyclische muskuskruidroest 10

Marjoleinmijt 29

Meeldraadspoelgalwesp 43

Meidoorn-Jeneverbesroest 18/26

Meidoornrozetgalmug 17

Meidoornviltmijt 17

Meldeluis 12

Melkdistelpokgalmug 58

Menierood zuringspitsmuisje 51

Moeraswalstrogalmug 23

Morgenstergalwesp 62

Muizenoortjesbladgalwesp 24

Muntroest 28

Niergalwesp 38

Oestergalwesp 46

Okkernootviltmijt 26

Ongesteelde knopgalwesp 41

Ongestekelde rozengalwesp 49

Paardenbloemgist 59

Paardenbloemvlekgalmug 59

Perenbloedluis 63

Plaatjesgalwesp 44

Populieren

- bladmijt 33
- bladsteelgalmug 32
- kogelgalmug 33
- urntjesgalmug 33

Pruimen

- viltmijt 34
- hoortjesmijt 34

Ramshoorngalwesp 40

Ridderzuringluis 51

Rietloopmijt 30

Robiniagalmug 48

Rode

- erwtengalwesp 45
- jeneverbesgalmug 26

Rolklaverbloemgalmug 28

Rozenblad

- galmug 48
- galwesp 49

Rozenknolgalwesp 50

Rozenmosgalwesp 50

Ruitzaadgalmug 60

Russenbladvlo 26

Satijnknoopgalwesp 45

Scheerlingzaadgalmug 19

Schietwilg

- bladrandmijt 53
- wratmijt 53

Schimmelende bremgalmug 18

Siebolds knopgalwesp

Sigaargalvlieg 30

Sleedoornmijt 35

Spaanse aakknobbelmijt 8

Sparappelgalluis 30

Spitse kegelgalwesp 37

Springende

- hertshoogalmug 25
- lindegalmug 60
- wikkegalmug 66

Stengelaaltje 57

Stompe schorsknopgalwesp 39

Struikheidemijt 15

Tamme-kastanjealwesp 16

Taxusgalmug 59

Tijmrozetmijt 60

Truffelgalwesp 37

Veenwortelgalmug 29

Viltsnuitkever 65

Vioolbladgalmug 66

Vlasbekgalmug 27

Vossenbesbladgast 66

Vroege spiraalluis 31

Vogelkersschimmel 35

Vogelwikkegalmug 65

Vouwbeursluis 32

Walstrobladmijt 22

Walstrosponsmijt 22

Walstrostengelgalmug 23

Watermuntbloesemmijt 29

Wattengalwesp 43

Wegedoornbladvlo 47

Wilde bertramgalmug 10

Wilgbladrolwesp-spec. 56

Wilgenbezemmijt 52

Wilgenbladsteelwesp 54

Wilgenroosjes

- galmug 52

Wilg

- blaasbladwesp 55
- knopbladwesp 55
- takgalmug spec. 54

Witte

- elzenbladgalmug 11
- roest 15

Wolfsmelkrozetgalmug 20

Zeeanemoongalwesp 36

Zeepkruidmeeldraadbrand 57

Zevenbladroest 10

Zilver schoonbolletjesgalwesp 33
Zomerlinderhoortjesmijt 60
Zuring-rietroest 52
Zuringwortelspitsmuisje 51
Zwarte
-kersenluis 34
-populierenbladluis 31

Wetenschappelijke naam veroorzaker

Acalitus

-brevitarsus 12
-calycophthirus 14
-stenaspis 20

Aceria

-axigua 15
-campestricola 63
-cephalonea 8
-erinea 26
-fraxinivora 22
-genistae 18
-ilicis 37
-iteina 54
-labiatiflorae 29
-macrochela 8
-megacera 29
-nalepai 25
-nerviseque 20
-pseudoplatani 8
-tenella 15
-tenuis 19
-thomasi 60

Aculops macrotrichus 15

Aculus

-anthobius 22
-magnirostris 53
-tetanothrix 53

Adaina microdactyla 20

Albugo candida 15

Ametrodiplosis thalicticola 60

Andricus

-aries 40
-callidoma 41
-corruptrix 40
-curvator 44
-foecundatrix 39
-glandulae 41
-gemmeus 39
-grossulariae 36/42
-inflator 38/42
-kollari 36/40
-lignicolus 40
-malpighii 41
-seminationis 43

-sieboldi
-solitarius 42
-testaceipes 37
-quadrilineatus 43
-quercuscalicis 42
-quercuscortisis 37
-quercusradicis 37/38
-quercusramuli 43

Anisostephus betulinus 13

Apion

-frumentarium 51
-rubiginosum 51

Aphis rumicis 51

Asphondylia sarothami 18

Asterodiaspis variolosa 38

Aulicidae

-hieracii 24
-pilosellae 8
-tragopogonis 62

Aylax papaveris 29

Biorhiza pallida 39

Blennocampa phyllocolpa 49

Cecidophyes galii 22

Cecidophyopsis

-betulae 13
-ribis 47

Chirosia betuleti 19

Colomerus vitis 66

Contarinia

-craccae 66
-hyperici 25
-loniceracae 57
-loti 28
-petioli 32
-tiliarum 60

Craneiobia corni 16

Cryptomyzus ribis 47

Cryptosiphum artemisiae 12

Cynips

-divisa 45
-longiventris 46
-quercusfolii 39/46

Cystiphora

-sonchi 58
-taraxaci 59

Dasineura

-affinis 66
-crataegi 17
-fraxini 21
-gleditchiae 24
-hygrophila 23
-irregularis 9
-lathyricola 27
-mali 28

- plicatrix 50
- rosae 48
- sisymbrii 48
- spadica 65
- tortilis 11
- trifolii 62
- ulmaria 21
- urticae 64
- Diastrophus rubi 50
- Didymomyia tiliacea 61
- Diplolepis
 - egelanteriae 49
 - mayri 50
 - nervosa 49
 - rosae 50
 - spinosissimae 49
- Diodaulus linariae 27
- Ditylenchus dipsaci 57
- Dryocosmus kuriphylus 16
- Eriophyes
 - distinguendus 34
 - exilis 61
 - inangulis 11
 - leavis 10
 - leionotus 13
 - leiosoma 61
 - prunispinodae 35
 - pyri 58
 - tiliae 60
- Eriosoma
 - lanuginosum 63
 - ulmi 63
- Euura
 - auritae 53
 - mucronata 55
 - venusta 54
 - weiffenbachii 56
- Exobasidium vaccinii 65
- Geocrypta galii 23
- Gymnetron villosulum 65
- Gymnosporangium
 - clavariiforme 26/ 36
 - confusum 36
 - cornutum 58
 - sabinae 36
 - spec. 36
- Harmandiola 33
 - globuli 33
 - tremulae 33
- Hartigiola annulipes 21
- Hayhurstia atriplex 12
- Iteomyia
 - capreae 54
 - major 55
- Jaapiella veronicae 65
- Kaltenbachiella pallida 64
- Kiefferia pericarpicola 19
- Lasiotera rubi 51
- Lipara lucens 30
- Liposthenes glechomae 23
- Livia junci 26
- Macrodiplosis 44
 - pustularis 44
 - roboris 44
- Massalongia ruber 13
- Microbotryum saponariae 57
- Microbotryum tragopogonis pratensis 62
- Mikiola fagi 21
- Myzus cerasi 34
- Neuroterus
 - albipes 44
 - anthracinus 46
 - numismalis 45
 - politus 41
 - saliens 36
 - quercusbaccarum 43//46
- Noeeta pupillata 25
- Oblodiplosis robiniae 48
- Oligotrophus juniperinus 26
- Oxyna flavipennis 9
- Pediaspis aceris 9
- Pemphigus
 - bursarius 31
 - protospirae 31
- Phanacis hypochoeridis 25
- Phragmidium roase-pimpinellifoliae 48
- Phyllocoptruta
 - coryli 17
 - populi
- Phytoptus
 - abnormis 62
 - avellanae 17
 - tetratrichus 61
- Phyllocolpa spec. 56
- Phyllocoptes
 - eupadi 34/35
 - goniothorax 17
 - populi 33
- Placochela ligustri 27
- Pontania
 - bridgmanii 55
 - collactanea 56
 - gallarum 55
 - proxima 53
 - spec. 57
- Protomyces pachydermus 59
- Psyllopsis fraxini 22
- Puccinia

-aegopodii 10
 -albescens 10
 -caricina 64
 -coronata 46
 -glechomatis 23
 -malvacearum 28
 -menthae 28
 -phragmitis 52
 Rabdophaga
 -iteobia 56
 -rosaria 52
 -spec 54
 Resseliella betulicola 14
 Retinia resinella 31
 Rhinusa anthirrhini 27
 Rhopalomyia
 -foliorum 12
 -millifolii 9
 -ptarmicae 10
 -tanaceticola 59
 Rondaniola bursaria 24
 Sacciphantes abietis 30
 Saperda populnea 32
 Semudobia
 -betula 14
 -tarda 14
 Spurgia euphorbiae 20
 Stenacis
 -euonymi 19
 -triradiatus 52
 Steneotarsonemus phragmitidis 30
 Taphrina
 -alni 11
 -padi 35
 -pruni 35
 -tosquinetii 11
 -wiesneri 34
 Taxomyia taxi 59
 Tetraneura ulmi 64
 Thecabius affinis 32
 Trichohermes walkeri 46
 Trigonaspis
 -megaptera 38
 -synaspis 38
 Trioza remota 45
 Uromyces trifolii 63
 Urophora cardui 16
 Ustilago
 -maydis 66
 Wachtliella
 -persicariae 29
 -stachydis 58
 Xestophanes potentillae 33
 Zygiobia carpini 16

Plantengallen kan je overal vinden: in bossen, parken maar ook in kleine tuinen. Gallen zijn abnormale vergroeiingen van plantendelen die veroorzaakt worden door galwespen, galmuggen, galmijten of andere organismen.

Deze galveroorzakers leggen hun eitjes, samen met een stofje, in het plantenweefsel. De plant reageert hierop door op deze plek extra plantenweefsel aan te maken. Op die manier wordt een 'huisje' gebouwd voor de galbewoner, de gal. De galbewoner gebruikt het huisje als bescherming tegen weersinvloeden en vijanden. De galbewoner eet van de wanden van zijn huisje die iedere keer weer aangroeien.

De diversiteit van gallen in kleuren en vormen is groot. In Nederland zijn meer dan 800 van dit soort vergroeiingen op planten te vinden! Deze veldgids laat met foto's deze grote verscheidenheid zien en gaat op een laagdrempelige, maar wetenschappelijke manier in op de herkenning van plantengallen.

EIS KENNISCENTRUM INSECTEN EN ANDERE ONGEWERVELDEN

Stichting EIS is het kenniscentrum voor insecten en andere ongewervelden. De stichting doet onderzoek en geeft adviezen over beleid en beheer. Daarnaast houden we ons bezig met voorlichting en educatie. We hebben een brede kennis over de ecologie, verspreiding en bescherming van ongewervelden. Het bureau werkt samen met ruim 3000 vrijwilligers verdeeld over meer dan 60 werkgroepen, elk gericht op een specifieke diergroep. Door dit netwerk van specialisten en vrijwilligers hebben we naast goede kennis over populaire groepen zoals bijen en sprinkhanen ook ruime expertise met betrekking tot andere insecten en ongewervelden. EIS Kenniscentrum Insecten is daardoor in staat om projecten uit te voeren met betrekking tot een grote diversiteit aan diergroepen.